

VAHEKASUTUS RUUMI AVAJANA

RUUMIRINGLUS

MTÜ Ruumiringluse putka UIT festivalil Tartus 2019

TÜHJADE RUUMIDE STATISTIKA EESTIS

- ca 3 – 4 mln m² lammutamist vajavaid hooneid ja rajatisi (mitteeluruumid) - Riigi jäätmekava 2008-2013, 2007
- 253 lammutamist vajavat kortermaja.
Majandus ja kommunikatsiooniministeerium, Uuring kasutusest väljalangenud ja mahajäetud elamufondi võimalikust probleemsusest, 2013

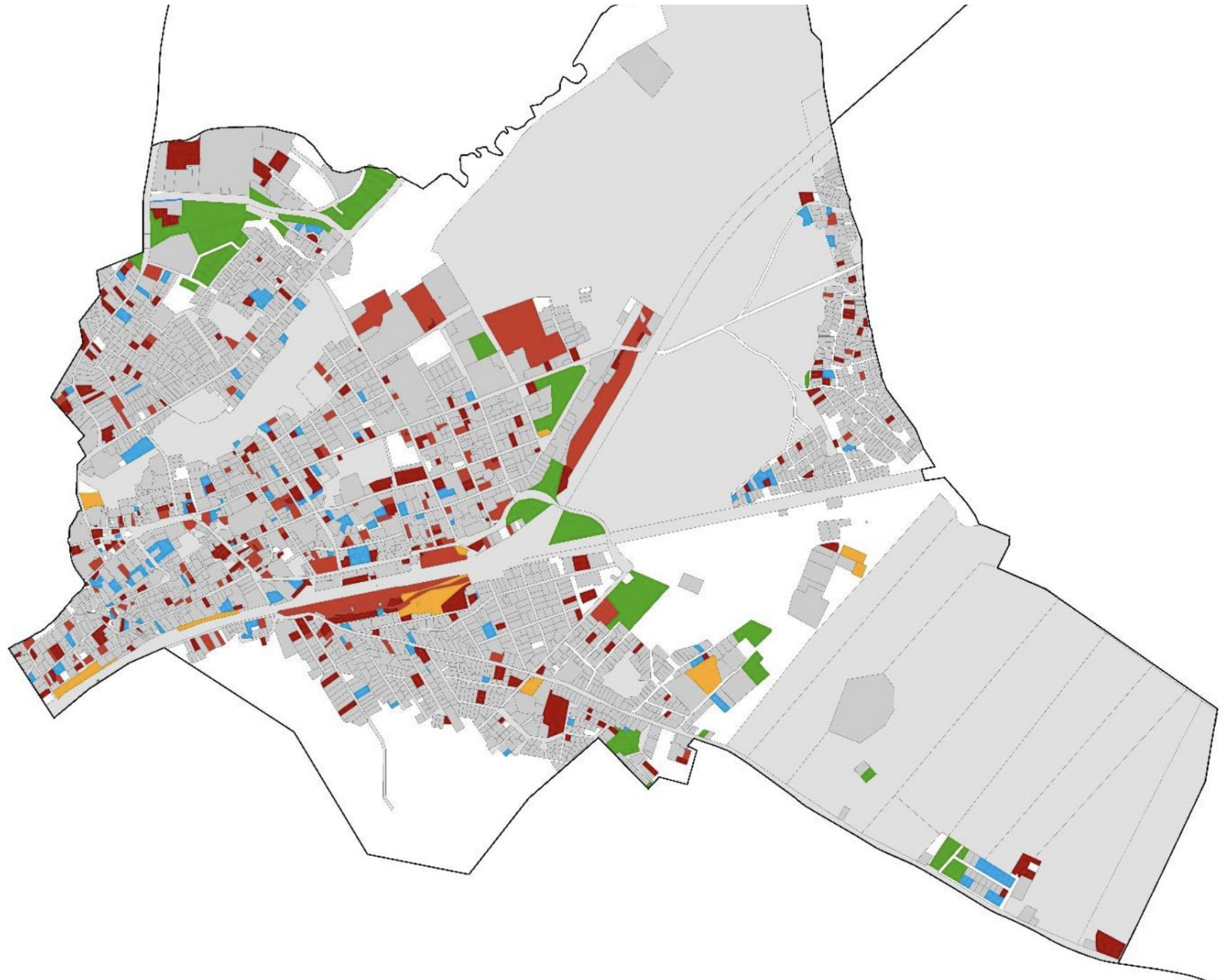

TÜHJADE RUUMIDE KAARDISTASTAMINE

Hannes Tõugajas magistritöö “Probleemsete koterelamtue arendus Valga linnas”,
juhendajad Madis Kaing, Jiri Tintera, 2015

Maaüksuse kasutus

- Ala mitte arendatav
- Kasutusel
- Greenfield
- Lünk
- Alakasutatud ala
- Bronfield <50% kasutusega
- Bronfield

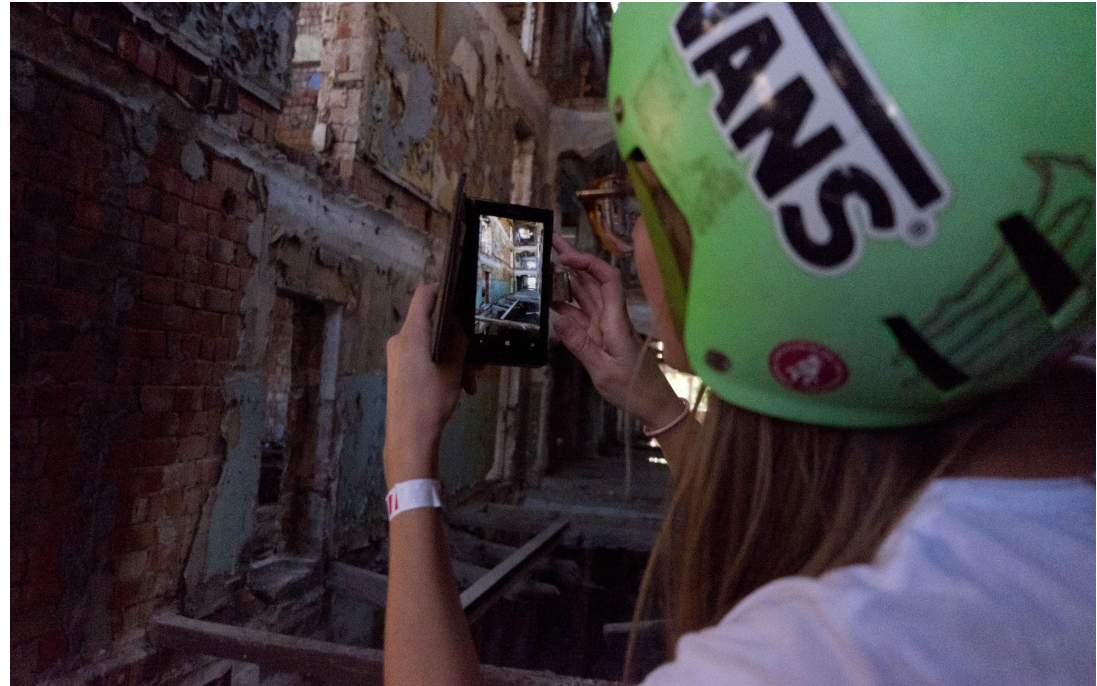
MAHAJÄETUD RUUMIDEGA KAASNEVAD PROBLEEMID:

- Ajas lagunemine
- Vandalismi ja kriminogeensete tegevuste oht
- Turvalisuse tagamine
- Negatiivne mentaalne mõju kogukonnale
- Majanduslikud kahju: turvalisuse tagamine (akende kinni löömine, turvafirma palkamine), hooldus ja ülalpidamiskulud(küte, amortisatsioon, koristus jne)
- *Broken window effect*, mõju naaberkinnisvara hinnale
- ...

Järva-Jaani. 2018

MITTEAVALIK TÜHI RUUM

Narva. 2016. Fotod Johanna Rannula

AVALIK TÜHI RUUM?

PÕHJUSED?

Põhjused kahes skaalas: ruumist endast tulenevad või siis suuremad mõjutegurid:

- Otstarbe ja vajaduse muutumine
- Migratsioon
- Valglinnastumine
- Majanduslikud põhjused
- Poliitilised põhjused
- Sotsiaalsed põhjused
- Looduslikud
- ...

MIS TEHA KASUTUSETA RUUMIDEGA:

Taaskasutamine:

- remont
- renoveerimine
- rekonstrueerimine

Lammutamine:

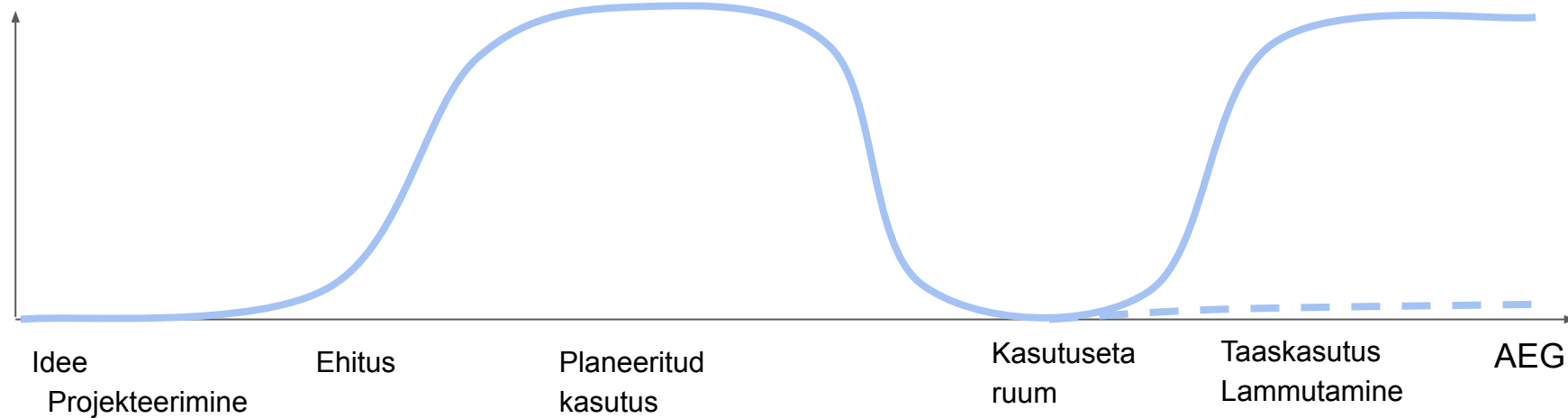
- materjali väärindav taaskasutus
- materjali mitteväärindav taaskasutus
- materjali korduvkasutus
- ehitusjäätmed

Paide. 2018 Foto: Eva-Liisa Lepik

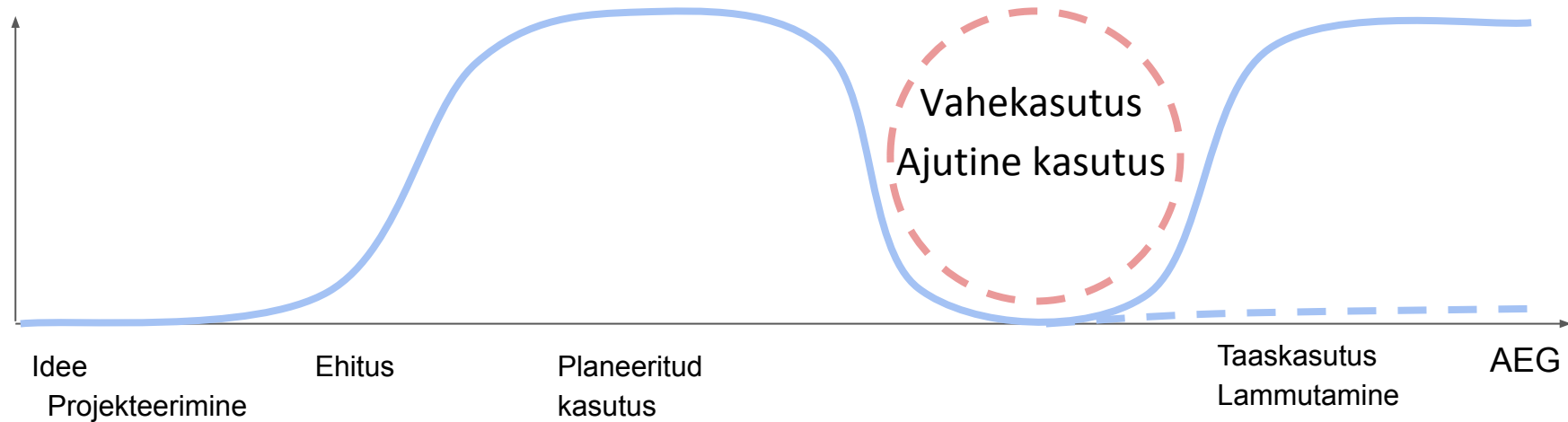
RUUMI ELUKAAR

RUUMIKASUTUS

VAHEKASUTUS / AJUTINE KASUTUS

RUUMIKASUTUS

Päev

Tapa Raudteejaama
avalik arutelu

Nädal

Tartu linnafestival UIT

Mitmeaastane

Beetapromenaad
Tallinnas

Aastatepikkune

Tallinna Harju tänava
haljasala

RUUMI SEISUKORD:

Tühi hoone

Varemed

Tühi krunt

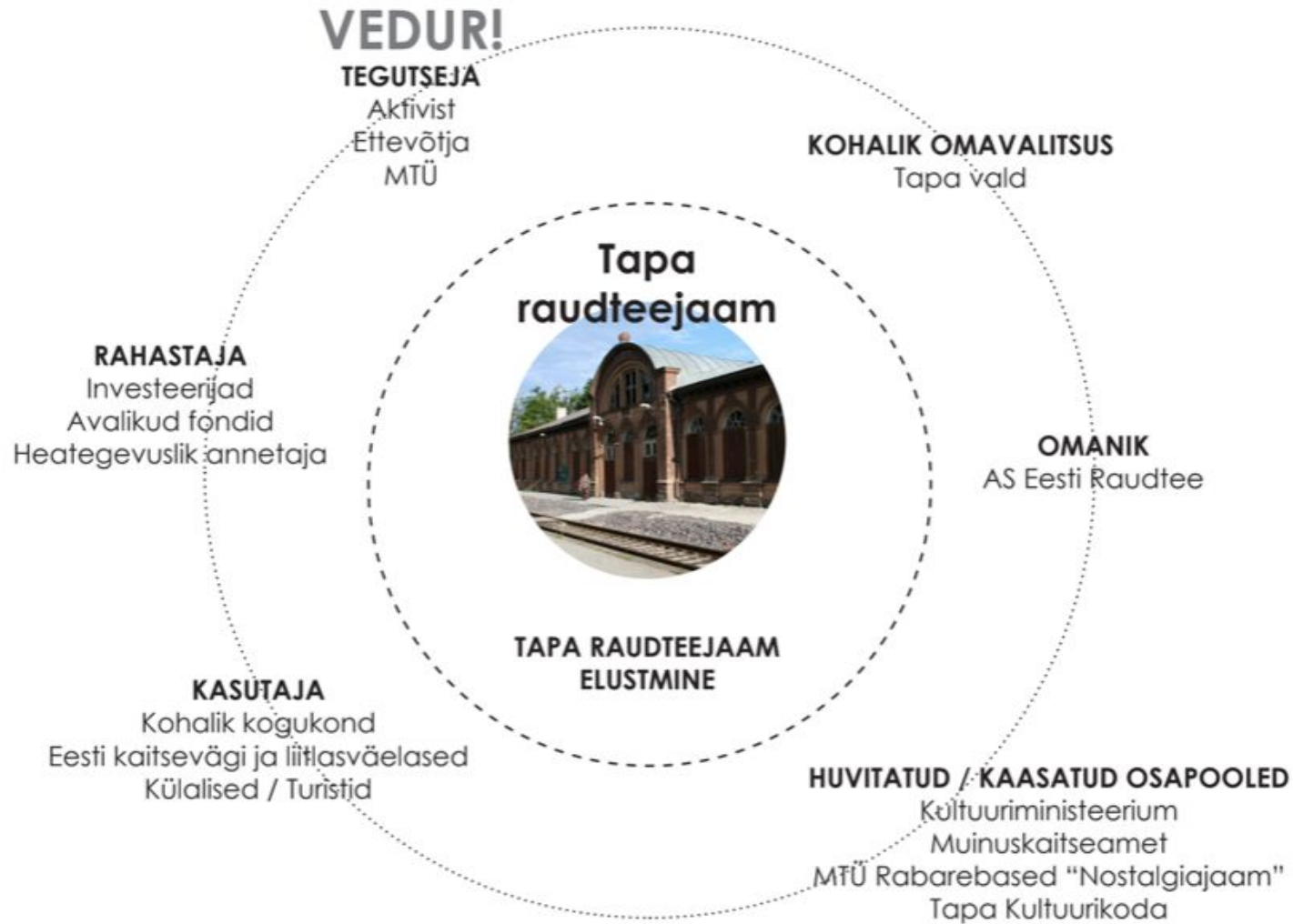
Valmimata hoone

- Ruumi suurus, mõõtmed, kõrgus
- Juurdepääs, logistika
- Seisukord - lagunenenud, lõhutud, räämas jne
- Loomulik valgus, valgustus
- Kommunikatsioonide olemasolu (elekter, vesi, kanalisatsioon, side)
- Küte, ventilatsioon
- Ohutus
- Ajalugu
- Kontekst

VAHEKASUTUSEGA SEOTUD OSAPOOLED

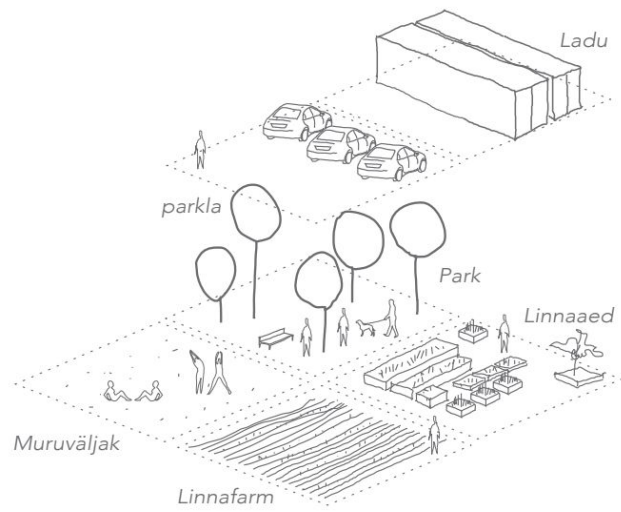
Slaid avalikult arutelult "Tapa Raudteejaama tulevik"

VAHEKASUTUSE TÜPOLOOGIAD

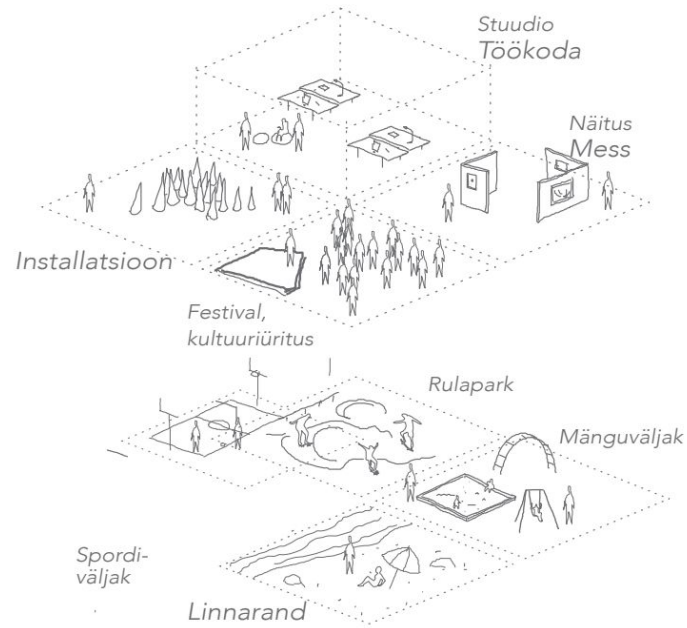
LADUSTAMINE

ROHEALAD

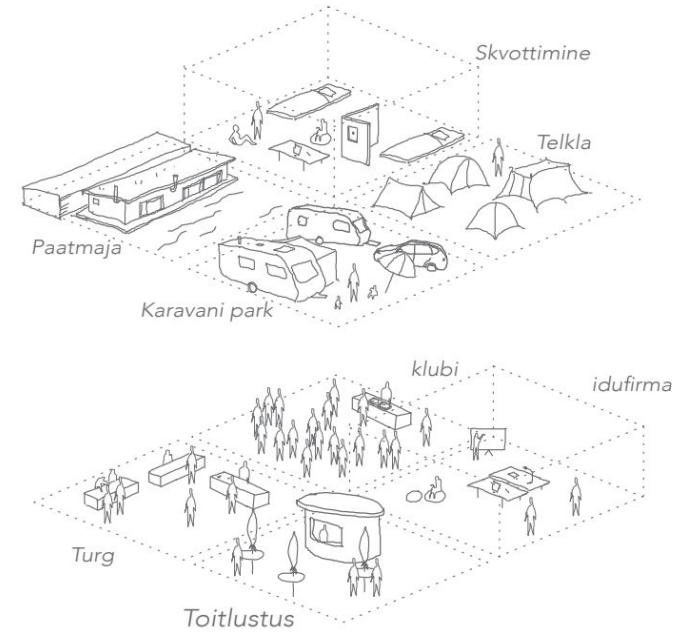
KULTUUR /
KUNST

SPORT / VABA AEG

ALTERNATIIVNE ELAMINE

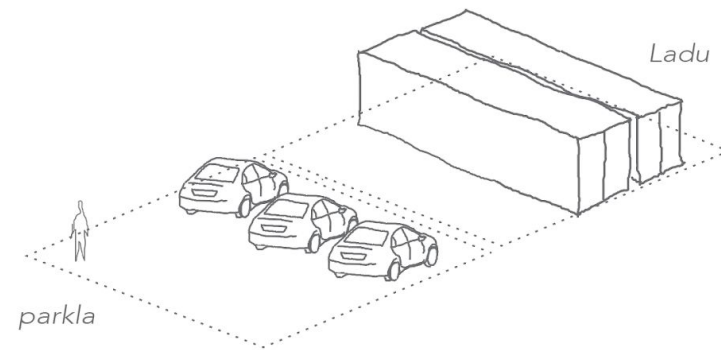

ETTEVÕTLUS

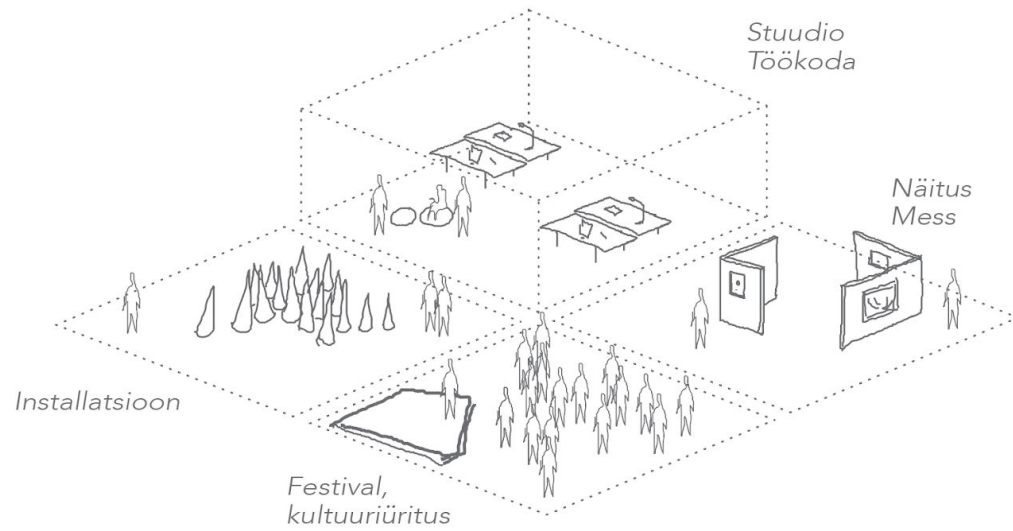
LADUSTAMINE

ajutine parkla Tartu mnt 1

KULTUUR

Installatsioon - Laud

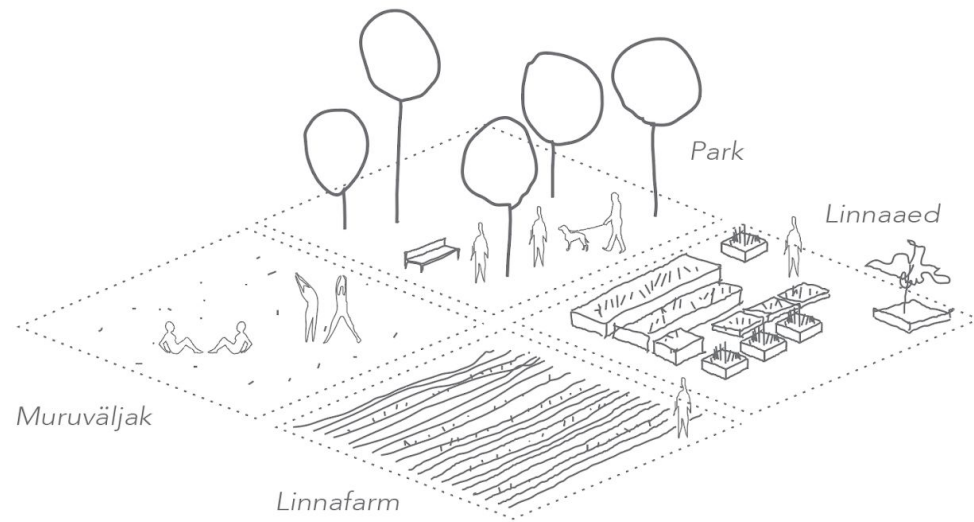

Ürituste toimumispaik -
Balti Jaama ootepavilion

Kogukonna raamatukogu ja
kohtumispaik õllekastidest

KULTUUR

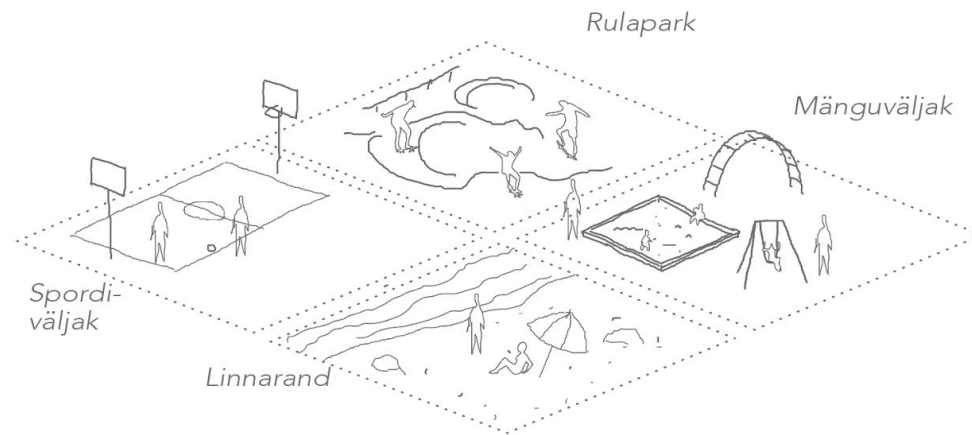

Linnaaiandus

SPORT / VABA AEG

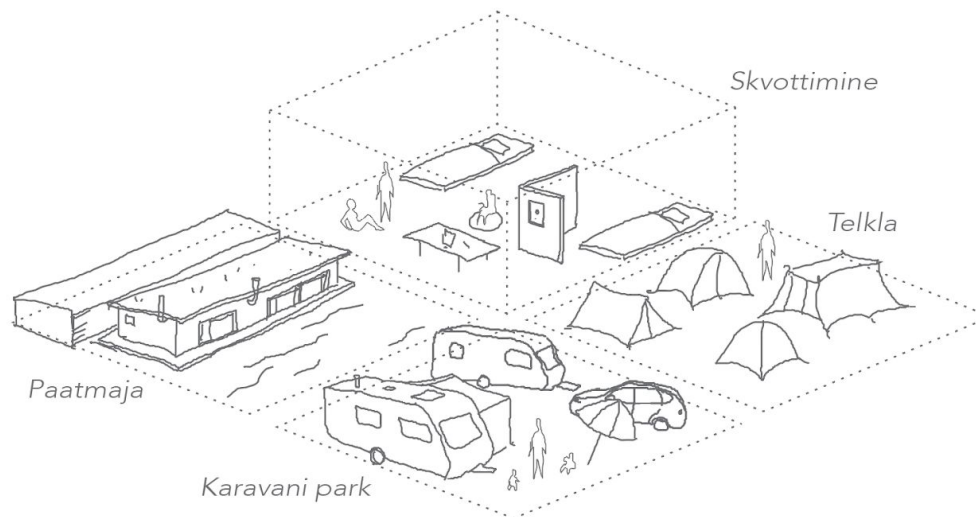
Mänguplatsid

ALTERNATIIVNE ELAMINE

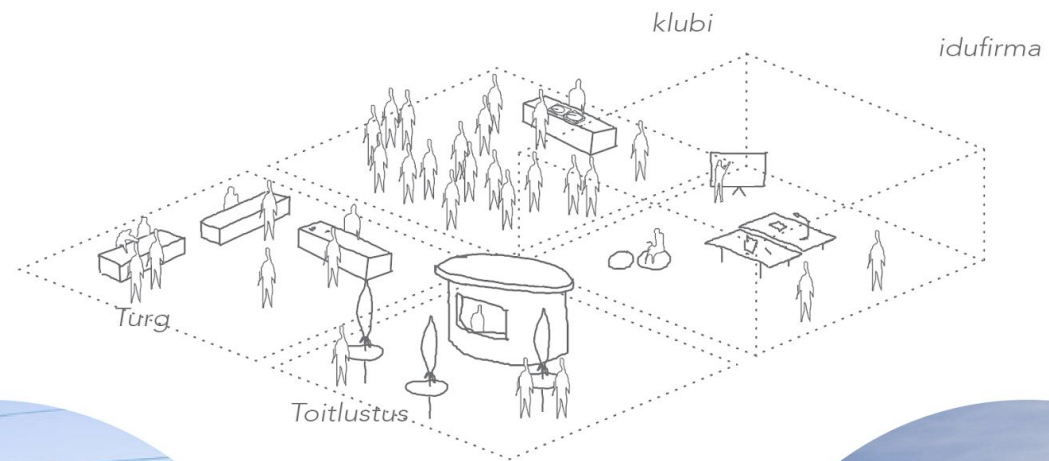

Põgenike laagrid

Antikraak liikumine Hollandis-
elamine nt vanades büroohoonetes

ETTEVÕTLUS

Konteiner büroo

Konteiner büroo

VAHEKASUTUSE EELISED

- Diskussiooni algatamine kogukonnas - ideede leidmine
- Ajutisus / etapilisus võimaldab katsetada erinevaid ideid
- Olemasoleva ruumi kiindumuse säilitamine
- Tähendusega koha loomine
- Ruumi seisukorra hoidmine / parandamine
- Positiivne mõju ümbrusele / kogukonnale
- Ruumiliste väärtuste säilitamine
- Ajutiste võimaluste ärakasutamine
- Kontekst: Eesti ääreala vs Kesk-Euroopa linn
- ...

Arutelu Nukumaja võimaluste üle

[illegible]

VAHEKASUTUSE MIINUSED

- Gentrifikatsiooni negatiivsete mõjude esiletoomine
- Ohutuse tagamine
- Maksumus ja kulude äratasuvuse aeg
- Negatiivne keskkondlik järelmõju
- Mittestandardised lahendused - ebamugavused kasutamisel
- ...

Nukumaja koristustööd

VAHEKASUTUS PLANEERIMISE TÖÖVAHENDINA

- Teaduspõhine - vahekasutus kui katse ja tõendusmaterjal
- Kunstiline lähenemine - vahekasutus kui seisukohavõtt ja tähelepanu juhtimine
- Sotsiaalne - vahekasutus kui diskussiooni ja arutelu võimaldaja
- ...

Aldo van Eyck ajutised mänguväljakud peale II maailmasõda Amsterdamis

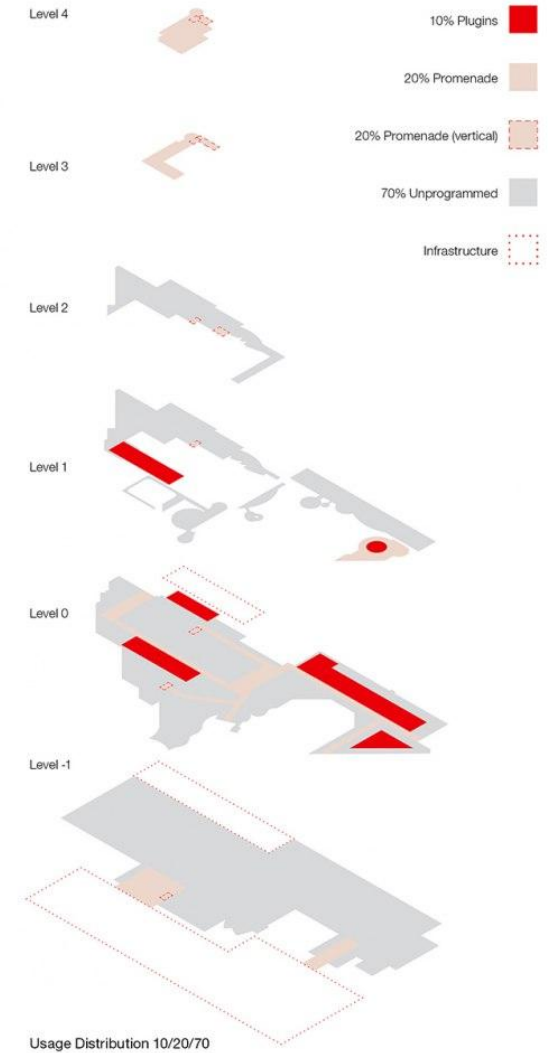
VAHEKASUTUSE RAKENDAMINE

Philadelphia, Jon Geeting

VAHEKASUTUS RUUMI AVAJANA:

Ekstsentriline koloss Dom Revolucije asub Nikšićis, Montenegros, mis on seisnud poolikuna tühjalt üle 30 aasta (1974–2015–...) .

Arhitektuuribüroo Sadar+Vuga valemi järgi jäetakse 70% nii, nagu on, 20% kindlustatakse ja muudetakse avalikuks ruumiks ning 10% võetakse kasutusele uues funktsioonis (kohvik, auditoorium, äri, spordiklubi jne).

VAHEKASUTUS MAJANDUSE TURGUTAJANA

Valencia sadama planeerija Ramon Marrades kasutas vahekasutust strateegijana avamaks järkjärgult vana tööstussadamat linnale. Väikeste investeeringutega suudeti kahe aastaga tõsta ala kasutust 80% ja renditulu 62%

Valencia Sadam, 2016

RUUMIRINGLUSE KOGEMUS

Heli- ja valgusinstallatsioon "Tere! Привет!"

Fotod: Johanna Rannula

RUUMIRINGLUSE KOGEMUS

Paide arvamusfestivali näitus “Ruuminihe” 2017
Tallinna mnt 13 hoone pööningul

Foto: Johanna Rannula

Foto: Liina-Liis Pihu

Paide arvamusfestival 2018, koostöös Olmeulma trupiga
Posti tn 12 kunagine Paide tütarlaste gümnaasium

RUUMIRINGLUSE KOGEMUS

Narva Urban Lab korraldamine 2018, 2019

Foto: Johan Huimerind

NUKUMAJA

Munga

14

RUUMIRINGLUS